

THE FUTURE OF HEALTHCARE IN GREECE

Health and Growth

Νίκος Βέττας

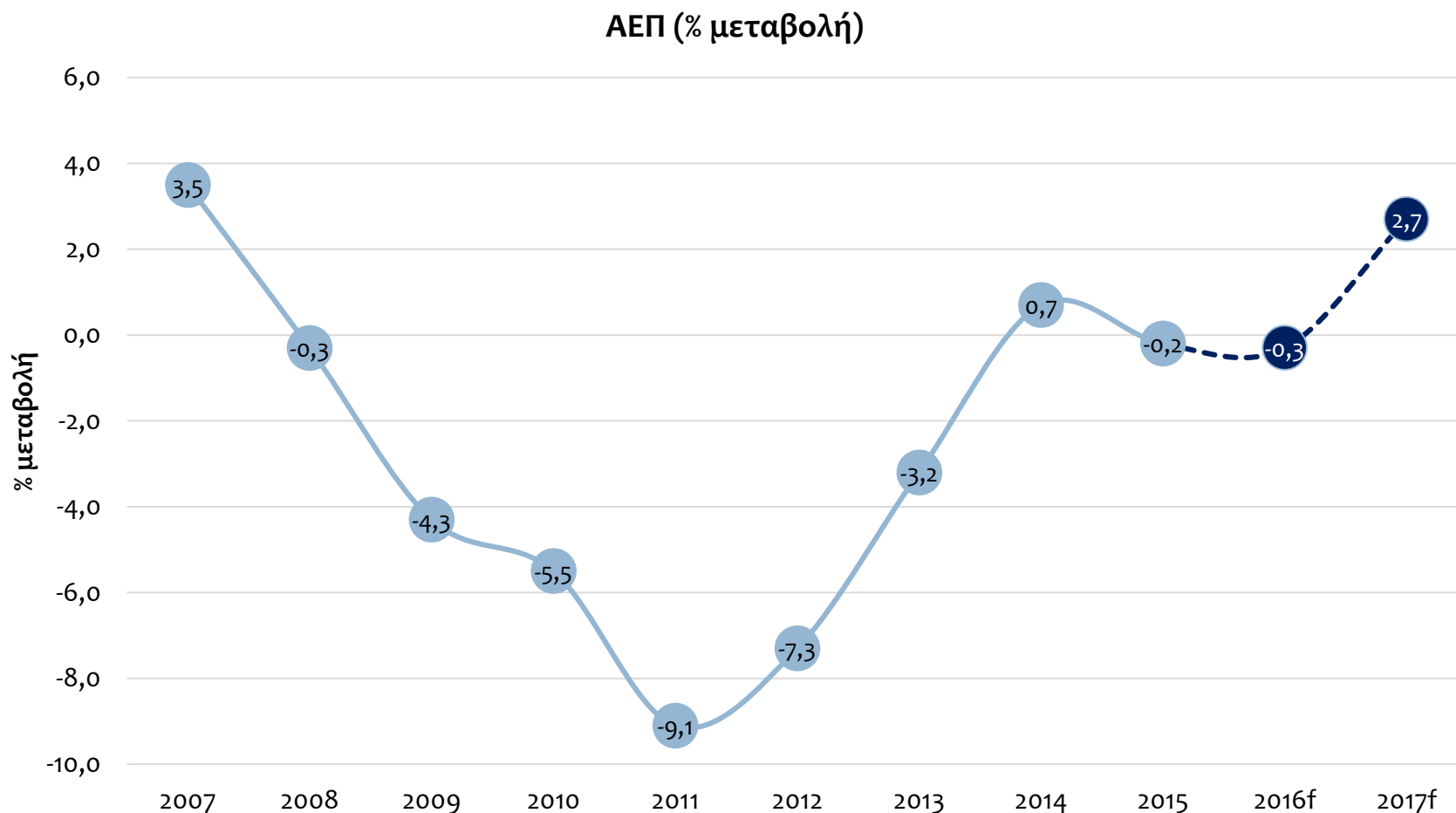
Γενικός Διευθυντής IOBE

Καθηγητής, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

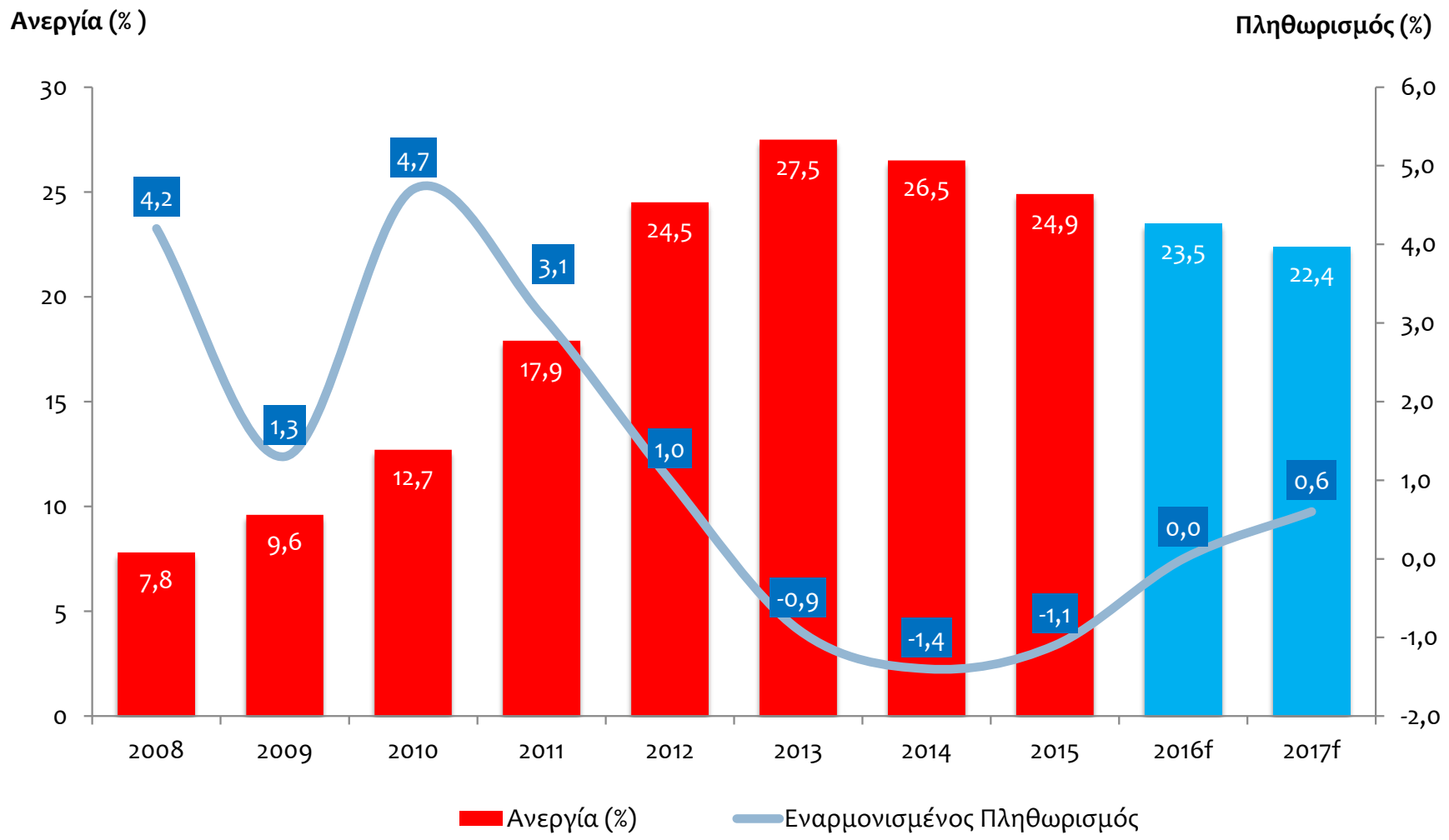
(vettas@iobe.gr, www.iobe.gr, <http://www.aueb.gr/users/vettas>)

Health on a wire: Balancing priorities
Αθήνα, 5 Απριλίου, 2017

ΑΕΠ (ετήσια % μεταβολή)

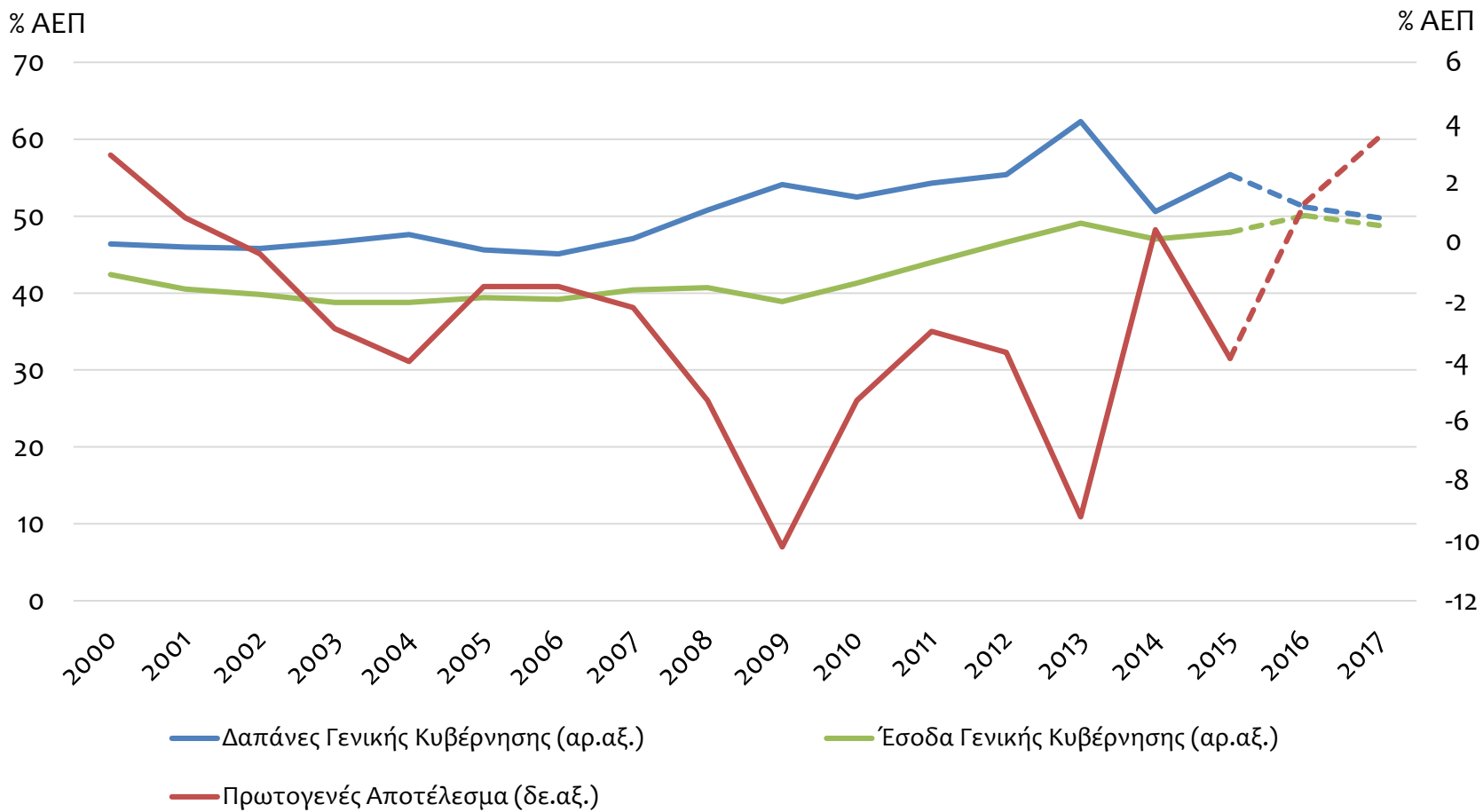

Ανεργία και πληθωρισμός

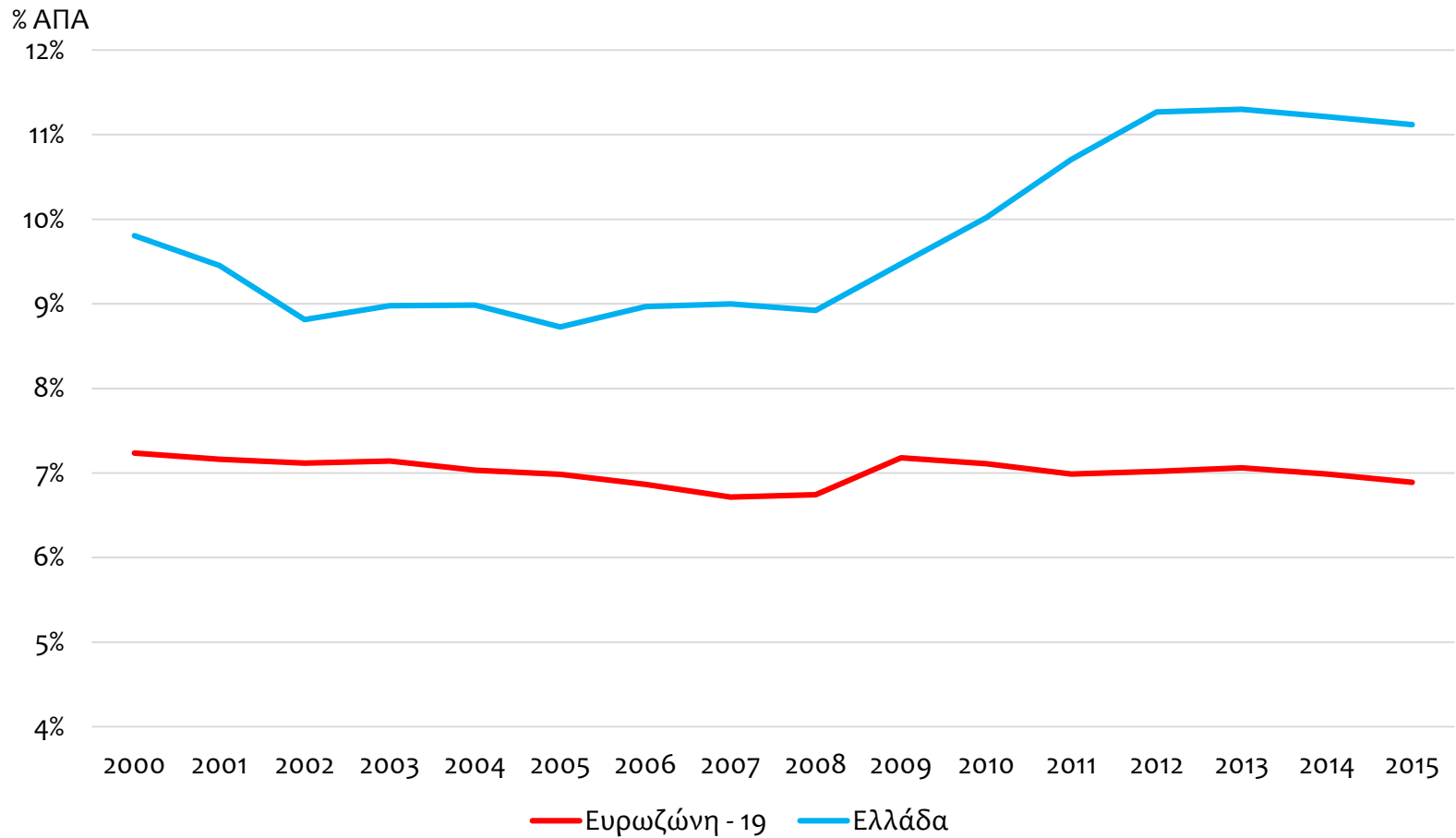
Πηγή: Eurostat, 2016, Προβλέψεις 2016-2017 Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2017

Δαπάνες, έσοδα, πρωτογενές αποτέλεσμα γεν. κυβέρνησης

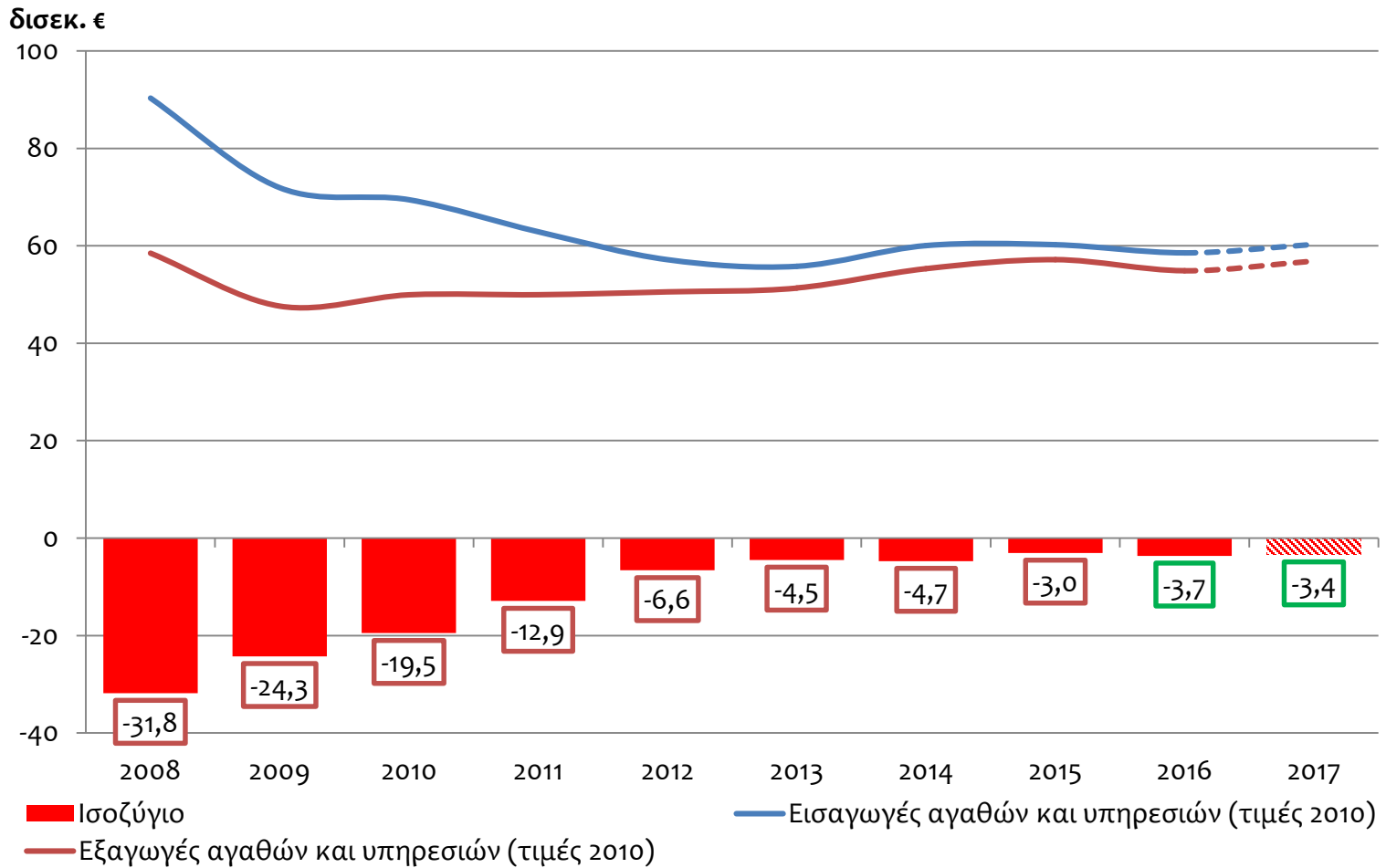
Πηγές: Eurostat / European Economic Forecast, winter 2017, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Προστιθέμενη αξία δημόσιου τομέα

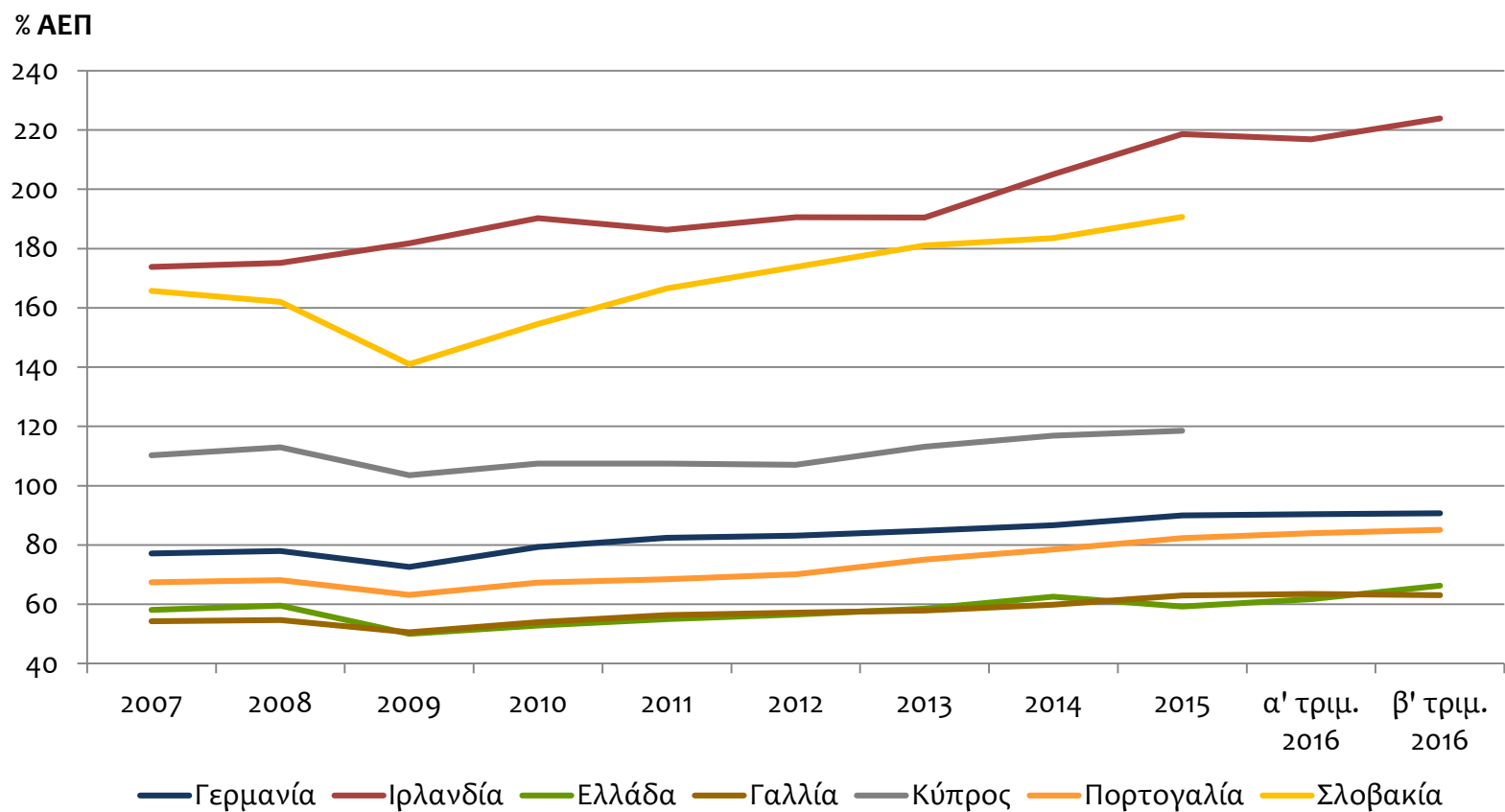

Πηγή: Eurostat

Εμπορικό ισοζύγιο (αγαθά - υπηρεσίες)

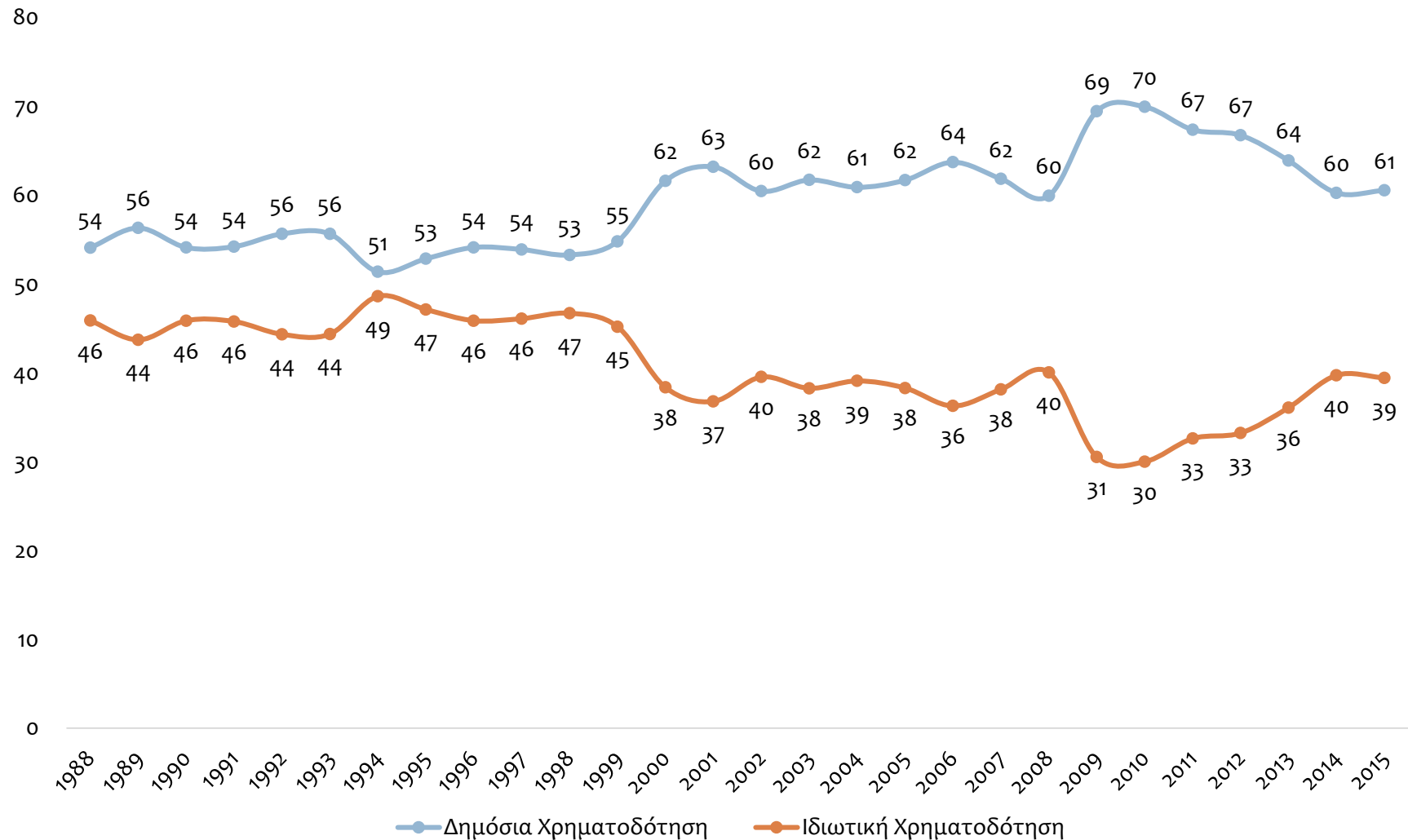

Σε ποιο βαθμό είναι ανοικτή η οικονομία

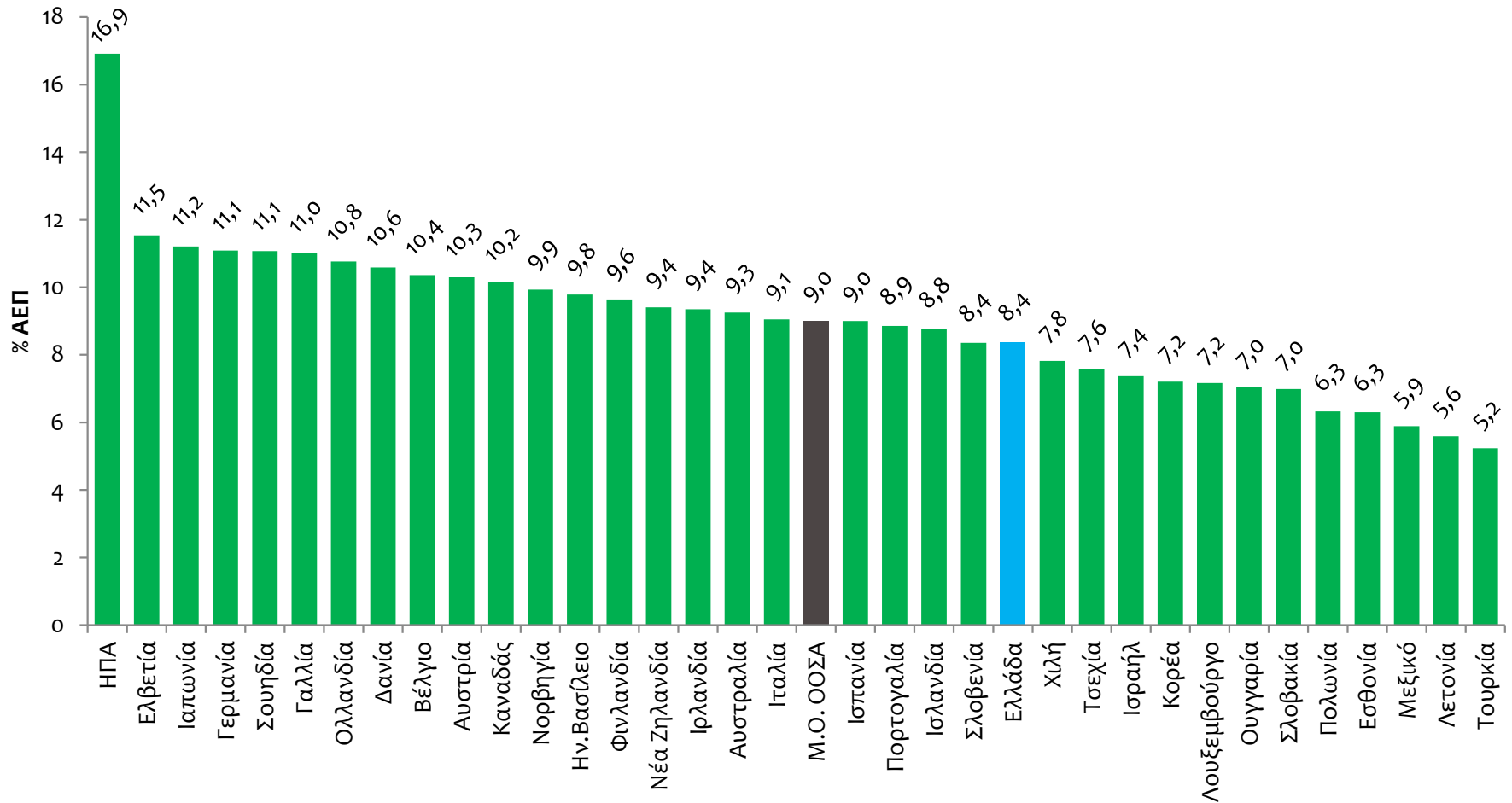

Χρηματοδότηση δαπανών υγείας Ελλάδας 1988-2015

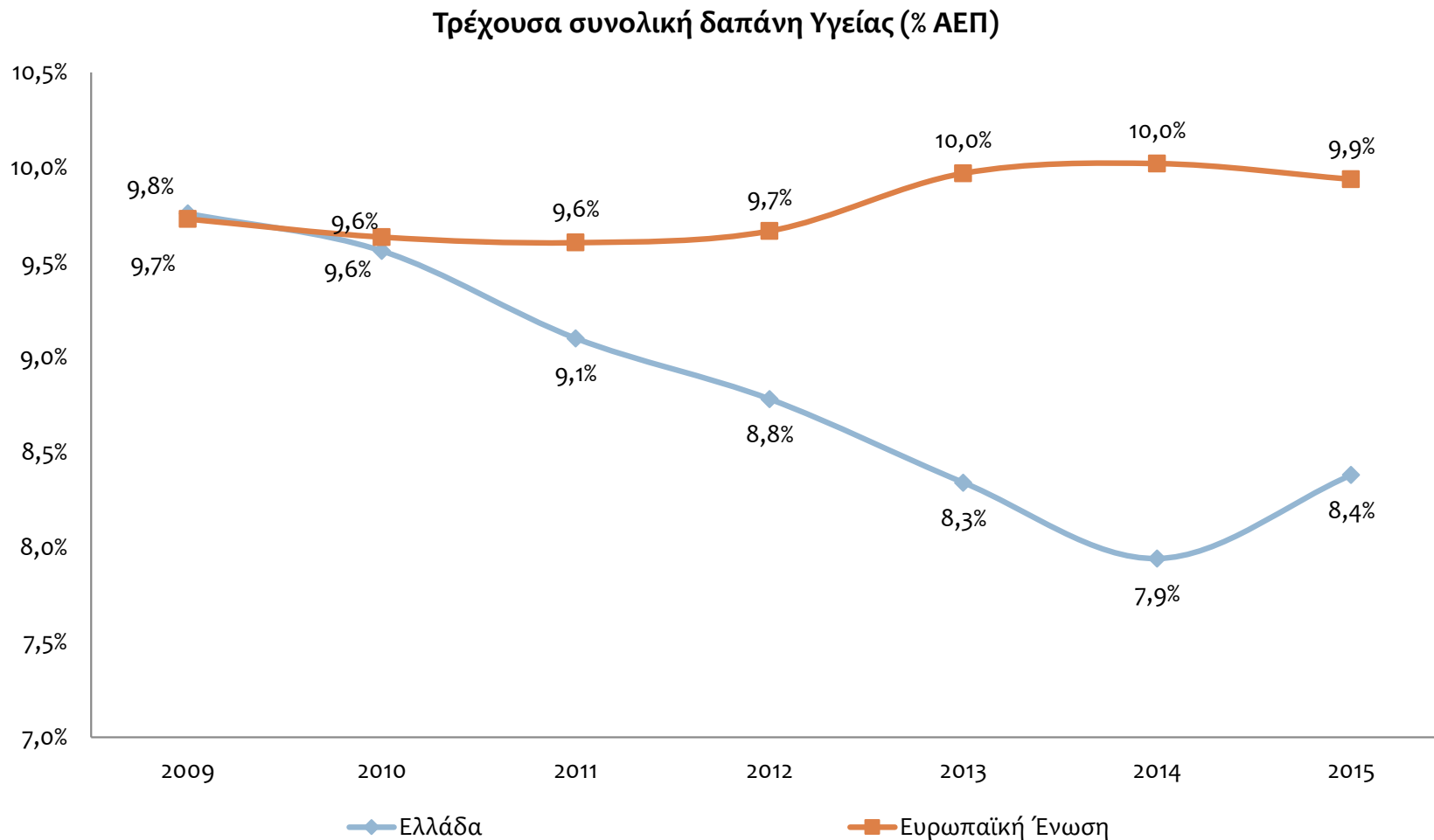
(% του συνόλου της χρηματοδότησης)

Δαπάνες υγείας (%ΑΕΠ), 2015

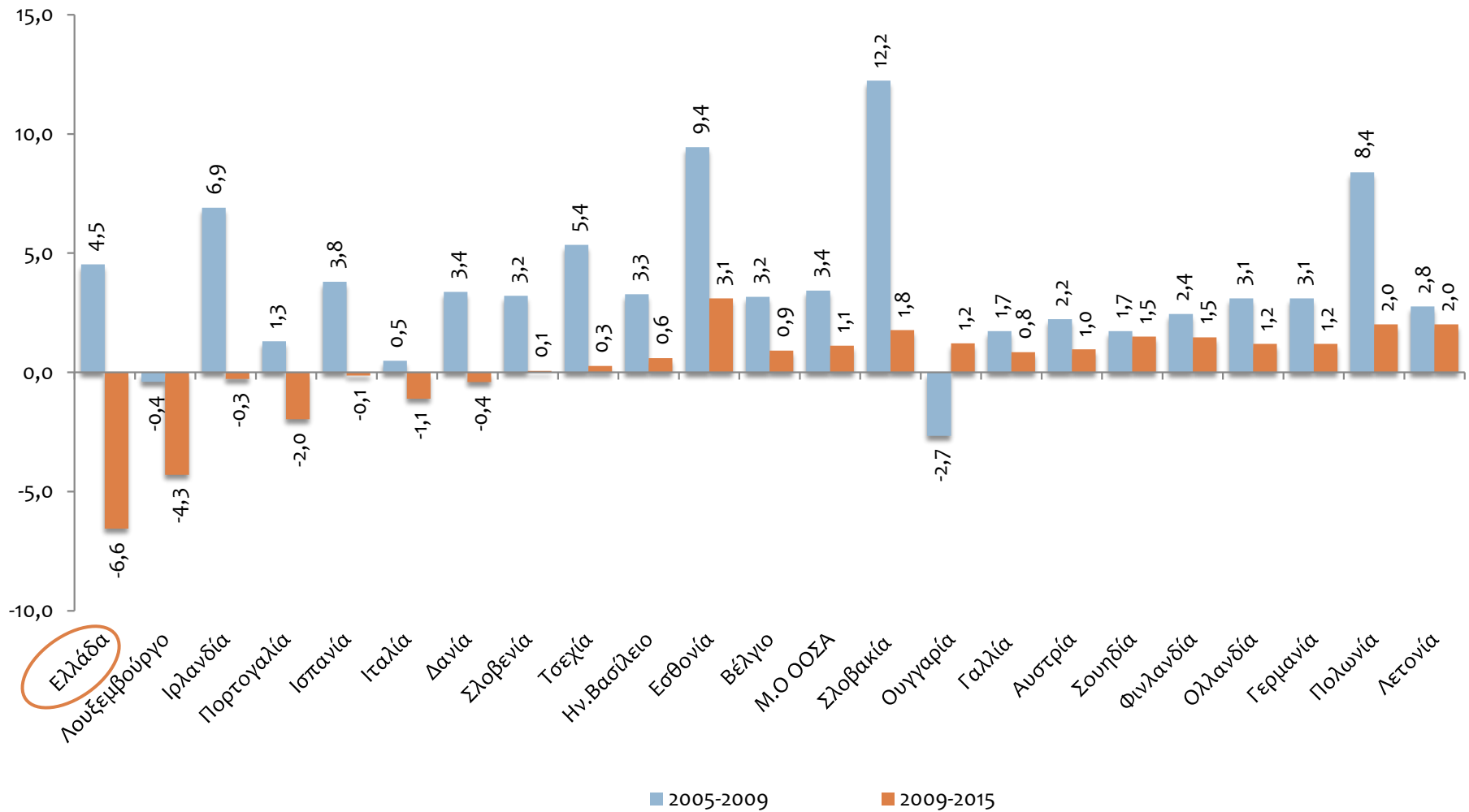
Δαπάνες Υγείας ως % ΑΕΠ (2009-2015)

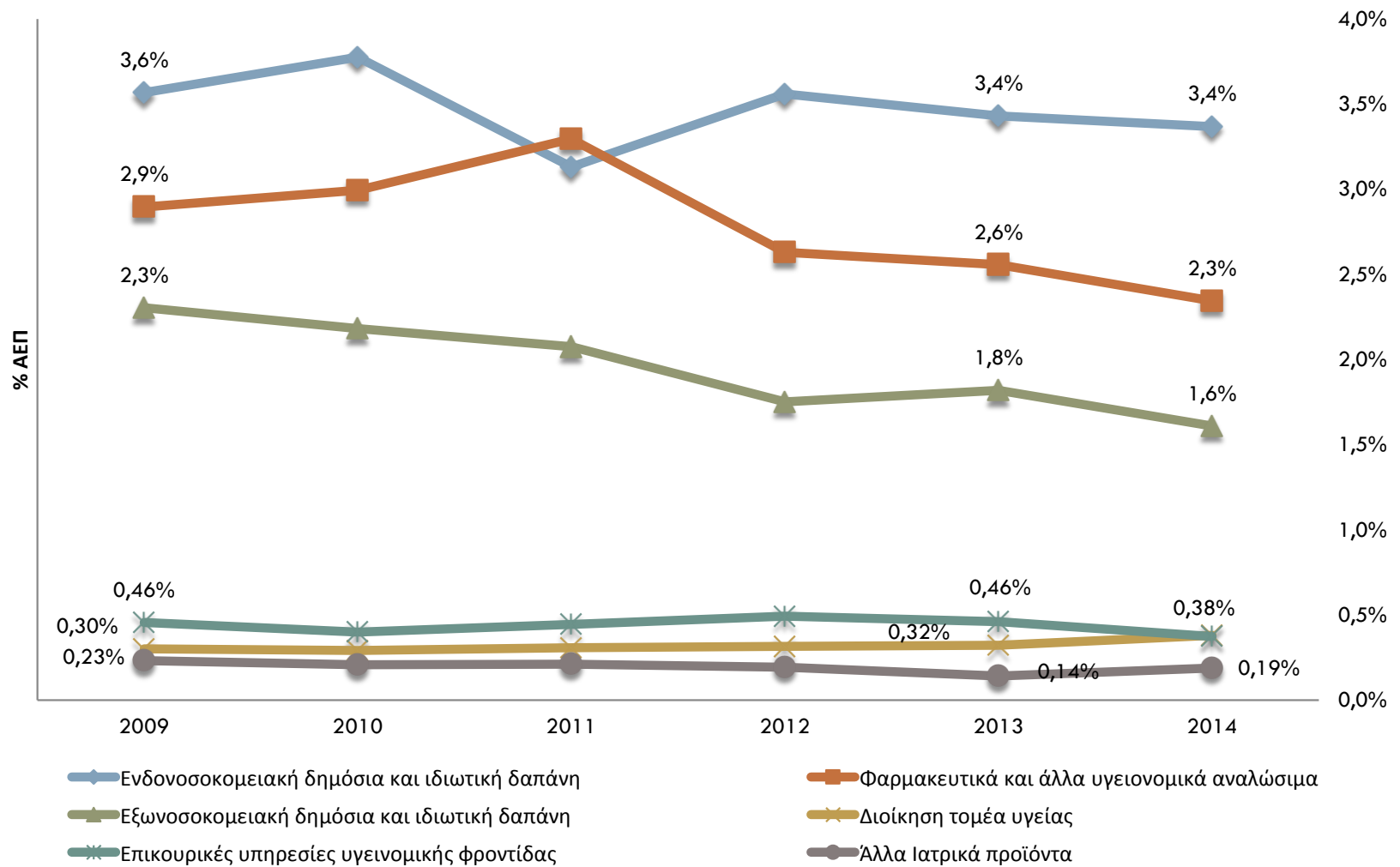
Πηγή: Σύστημα Λογαριασμών Υγείας (ΣΛΥ) 2015, ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2016, OECD Health Data, 2016, επεξεργασία στοιχείων IOBE

*ΕΕ-23: (μη διαθέσιμα στοιχεία για Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρος, Ρουμανία και Μάλτα)

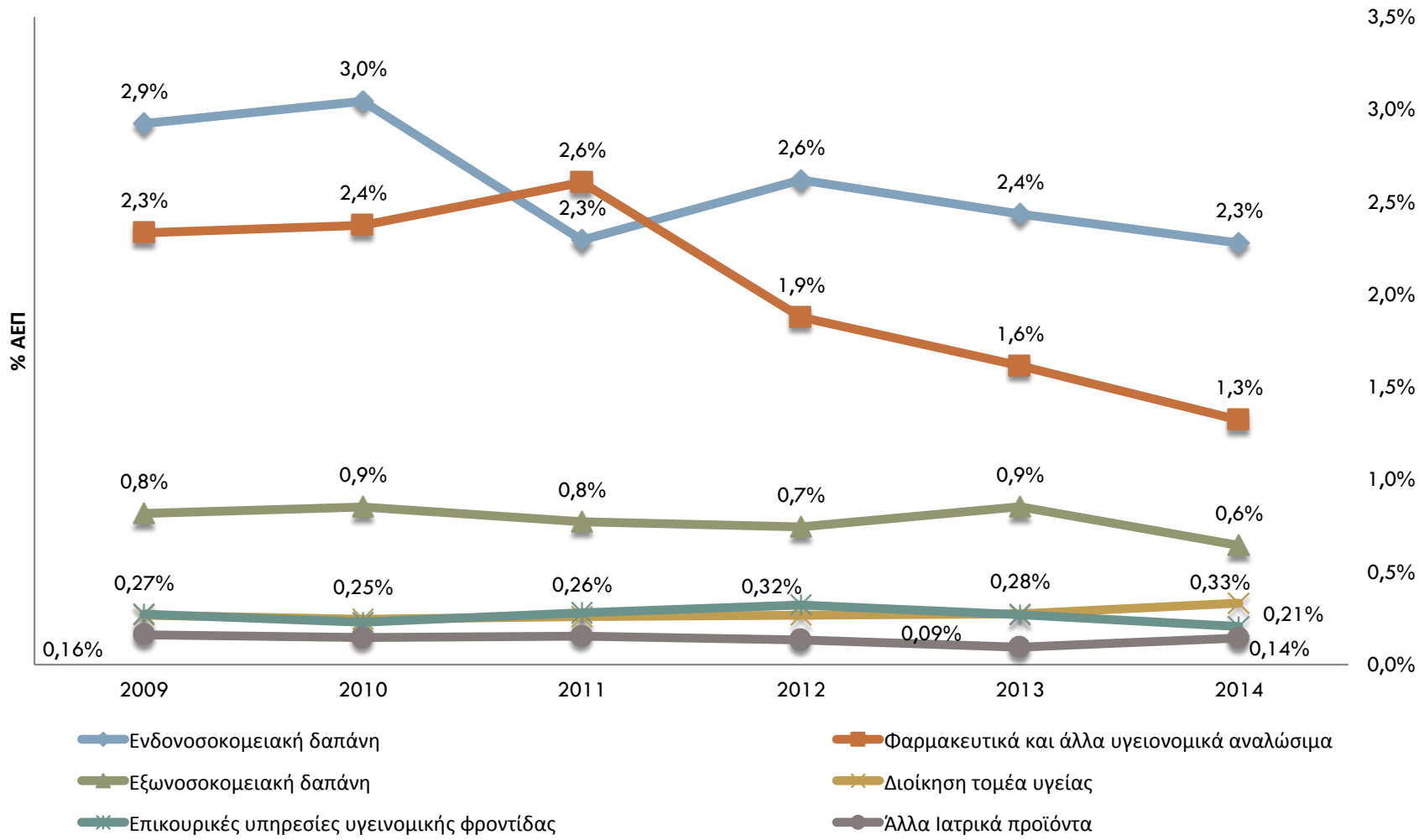
Μέσος όρος ετήσια μεταβολής κατά κεφαλήν δαπάνης υγείας στις χώρες του ΟΟΣΑ, 2005-2009 και 2009-2015

Η σύνθεση της Συνολικής Δαπάνης Υγείας κατά μείζονα κατηγορία (% ΑΕΠ)

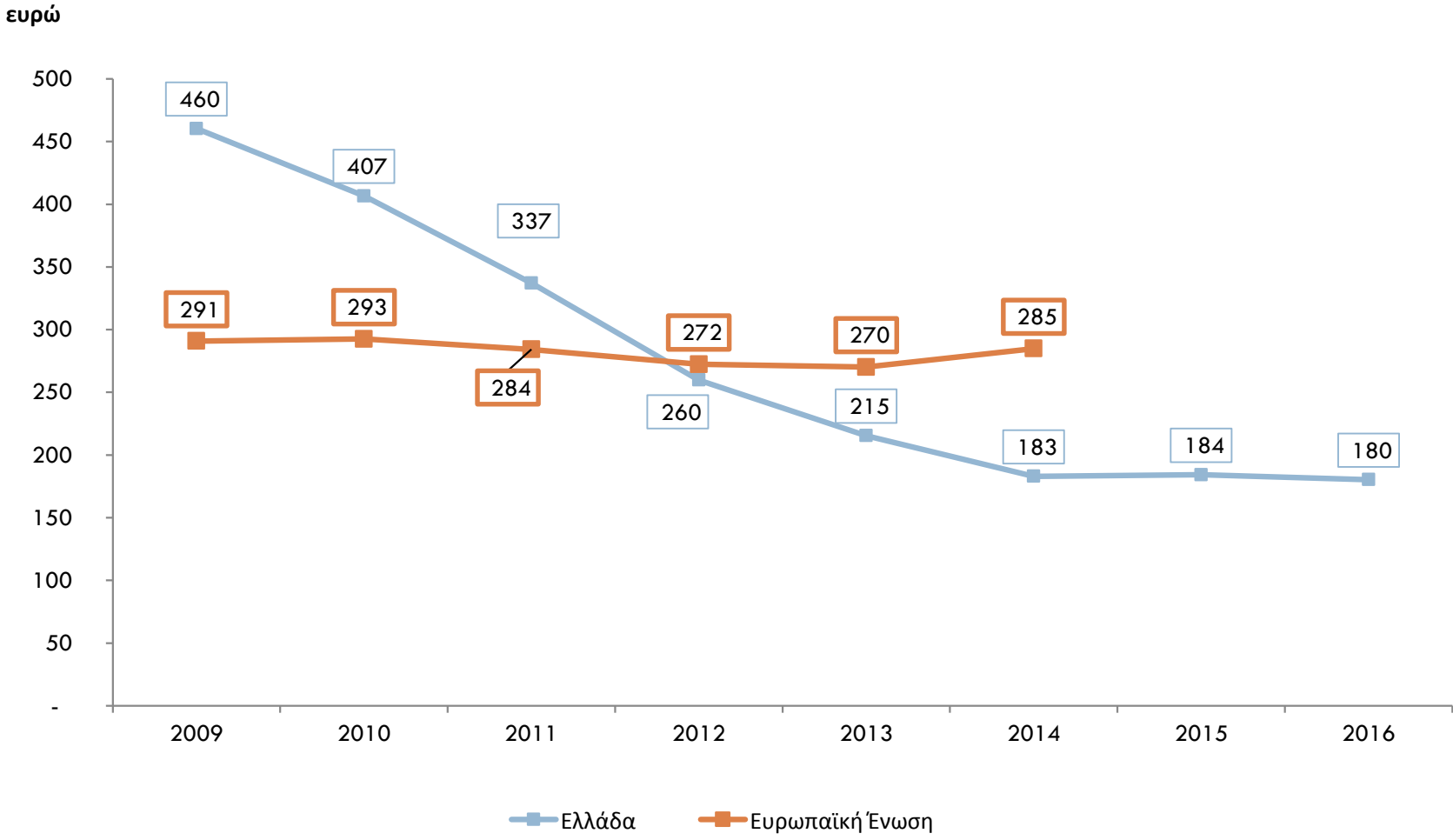

Σύνθεση δημόσιας δαπάνης υγείας (% ΑΕΠ)

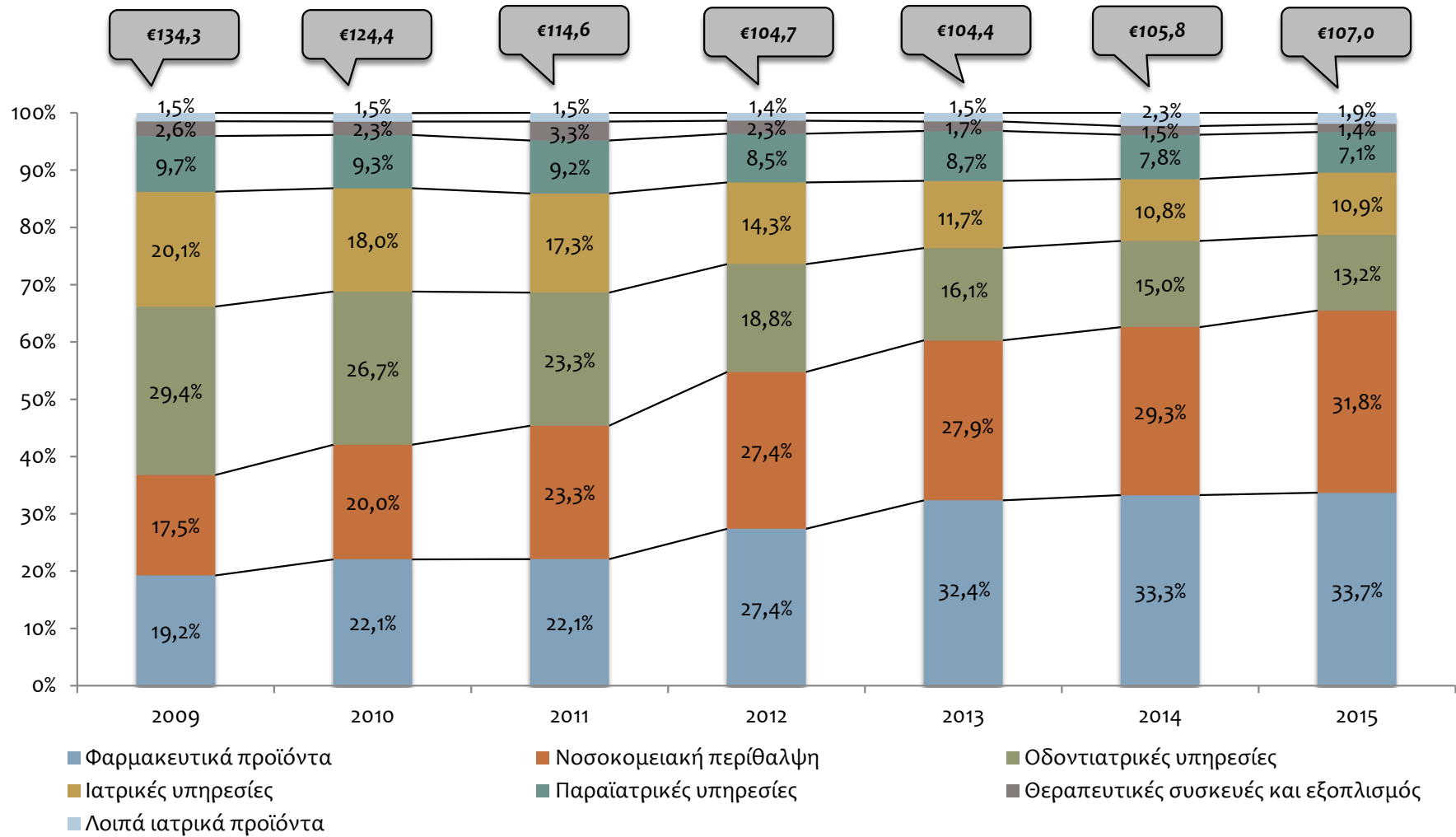
Πηγή: Σύστημα Λογαριασμών Υγείας (ΣΛΥ) 2014, ΕΛΣΤΑΤ, 2016, Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ

Κατά κεφαλήν καθαρή δημόσια φαρμακευτική δαπάνη (€)

Πηγή: Σύστημα Λογαριασμών Υγείας (ΣΛΥ) 2014, ΕΟΠΥΥ 2012-2016, Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2016 για τα έτη 2014-2015, Health Data 2016, Eurostat 2016, επεξεργασία στοιχείων ΙΟΒΕ- ΣΦΕΕ

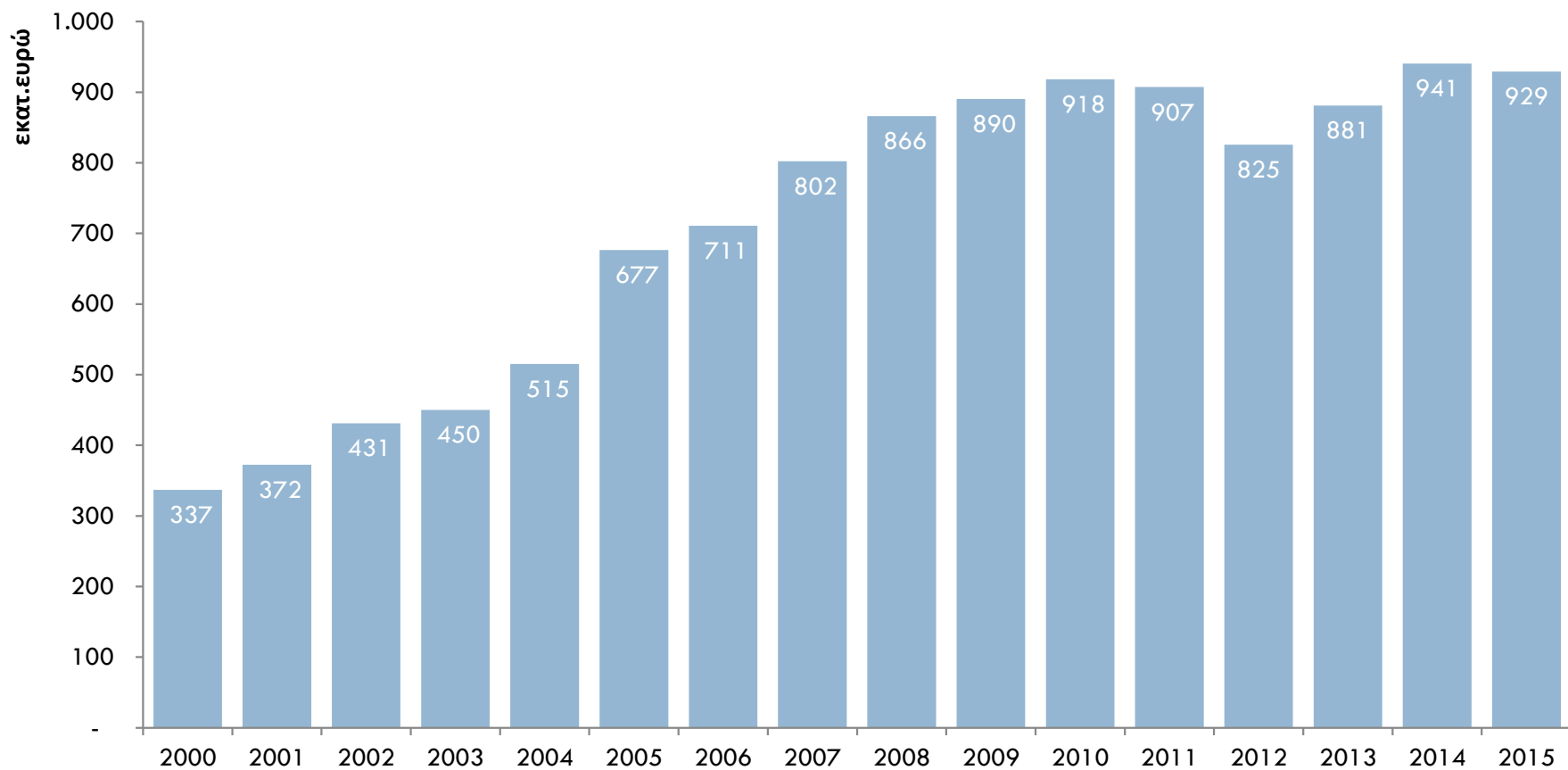
Εξέλιξη - Σύνθεση μηνιαίων δαπανών υγείας νοικοκυριών

- Κατά την κρίση, μετατόπιση δαπανών υγείας στα φάρμακα και τη νοσοκομειακή περίθαλψη.
- Έντονη συρρίκνωση αγοράς ιατρικών υπηρεσιών.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2016, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

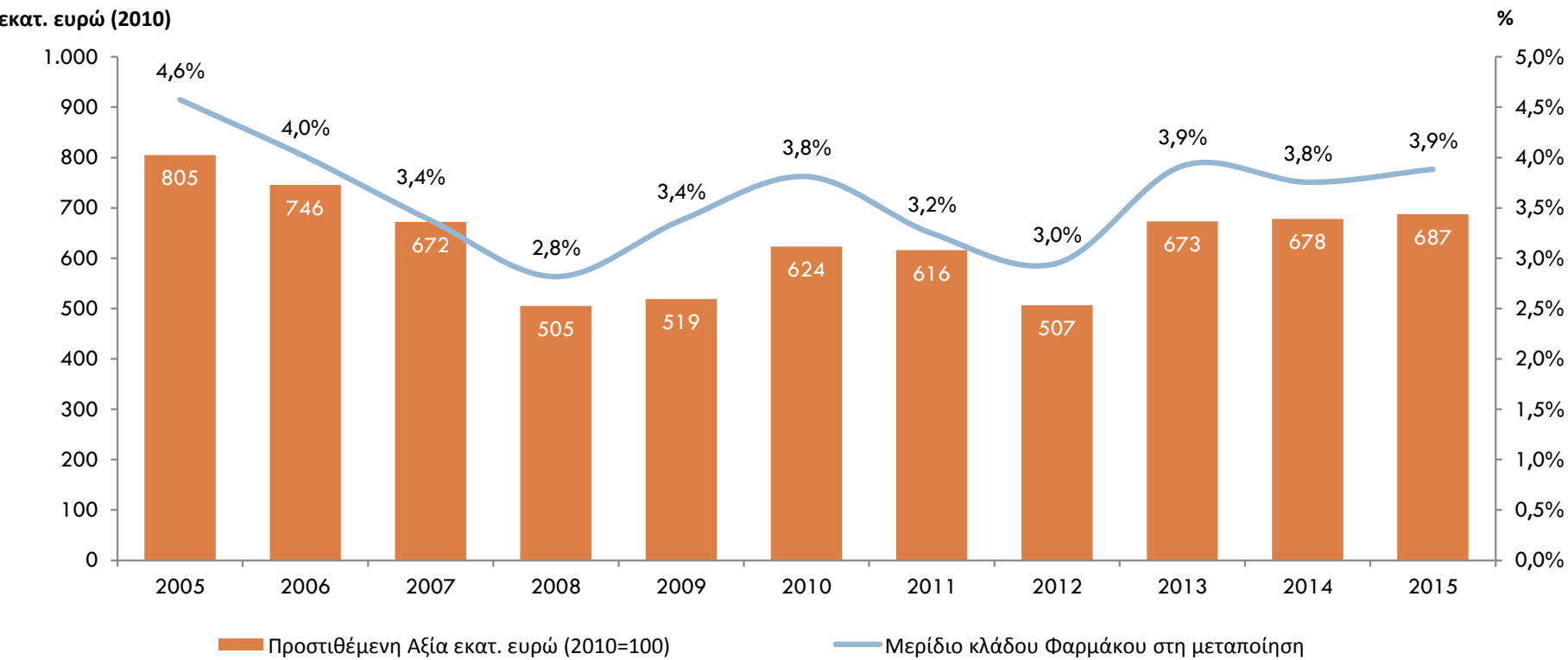
Αξία παραγωγής του κλάδου Φαρμακευτικών Προϊόντων στην Ελλάδα, 2000-2015

- Σε όρους Προστιθέμενης Αξίας η συνεισφορά του κλάδου στο σύνολο της εγχώριας Μεταποίησης στο 3,9% το 2015
- Σε σύγκριση με τους υπόλοιπους κλάδους της βιομηχανίας ο κλάδος κατατάσσεται στην 8η θέση μεταξύ των 24 κλάδων της μεταποίησης για το 2015.

Προστιθέμενη Αξία Κλάδου Παραγωγής Φαρμάκου

Η προστιθέμενη αξία του κλάδου στο 3,9% της μεταποίησης, έπειτα από την κάμψη την περίοδο 2005-2008. Ο κλάδος (21) κατατάσσεται στην 8η θέση μεταξύ των 24 κλάδων της μεταποίησης για το 2015.

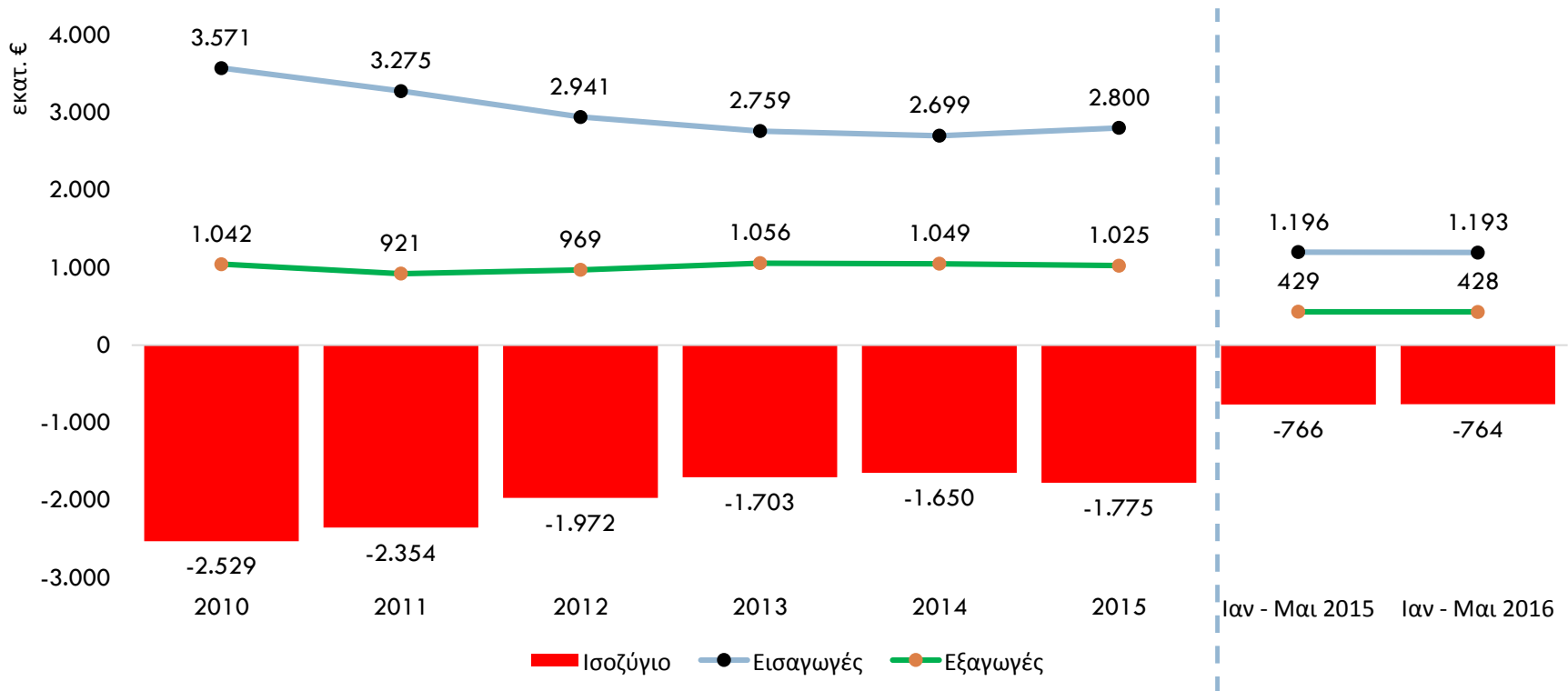
Πηγή: Eurostat. Επεξεργασία στοιχείων IOBE, 2016

* Ο κλάδος 21 Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων περιλαμβάνει μόνο τις εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή φαρμάκων και φαρμακευτικών σκευασμάτων. Στον κλάδο 21 της μεταποίησης δεν συμπεριλαμβάνονται οι εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην εισαγωγή φαρμακευτικών προϊόντων και εντάσσονται στον υποκλάδο 46.46 Χονδρικό εμπόριο φαρμακευτικών προϊόντων.

Ο ελληνικός κλάδος φαρμάκου δέχεται εισαγωγές από 61 χώρες και εξαγεί σε 141 χώρες

Οι εισαγωγές το 2015 ανήλθαν σε €2,8 δισεκ. (αύξηση κατά 3,7% σε σχέση με το 2014), και οι εξαγωγές φαρμάκων ανήλθαν σε €1,0 δισεκ. μειώθηκαν κατά 2,3% με αποτέλεσμα το έλλειμμα να αυξηθεί κατά 7,6%, ενώ σε απόλυτα μεγέθη διαμορφώθηκε στα -€1,8 δισεκ., έναντι -€1,7 δισεκ. το 2014.

Ο κλάδος φαρμάκων βρίσκεται στην 4η θέση των εξαγωγών το 2015 ανάμεσα στους κλάδους της μεταποίησης (χωρίς πετρελαιοειδή) ενώ αποτελούν το δεύτερο εξαγωγίμο προϊόν σε όρους αξίας, μετά την κατηγορία των πετρελαιοειδών (στοιχεία του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων, για το 2015 με βάση την Τυποποιημένη Ταξινόμηση του Διεθνούς Εμπορίου (SITC) σε 5ψήφια ανάλυση).

Ανθρώπινο κεφάλαιο με ισχυρό γνωστικό υπόβαθρο: Υψηλής κατάρτισης και εκπαίδευσης ανθρώπινο δυναμικό

Σύμφωνα με την Στατιστική Ταξινόμηση Επαγγελμάτων, στον κλάδο της παραγωγής φαρμάκων παρατηρείται ότι η πλειοψηφία των εργαζομένων το 61,3% (8.128 άτομα) είναι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (επίπεδο 5) γεγονός που δείχνει την υψηλή εκπαιδευτική κατάρτιση στον κλάδο.

Έναντι μόλις **19,3%** εργαζόμενων αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη μεταποίηση

Εκπαιδευτική βαθμίδα	Κλάδος 21		Σύνολο	Σύνολο
	Αριθμός ατόμων	Ποσοστά	Οικονομίας	Βιομηχανίας
1= Βασική εκπαίδευση (πρωτοβάθμια εκπαίδευση),	563	4,2%	13,6%	15,9%
2= Κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (γυμνάσιο)	383	2,9%	9,8%	13,9%
3= Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (γενικό και επαγγελματικό λύκειο)	3.285	24,8%	33,5%	41,7%
4= Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση μη Πανεπιστημιακή (IEK)	227	1,7%	9,0%	8,9%
5=Πρώτο επίπεδο Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΑΕΙ, ΤΕΙ)	8.128	61,3%	32,5%	19,3%
6=Δεύτερο επίπεδο Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (μεταπτυχιακό επίπεδο)	666	5,0%	1,0%	0,2%
Σύνολο	13.252	100,0%	100,0%	100,0%

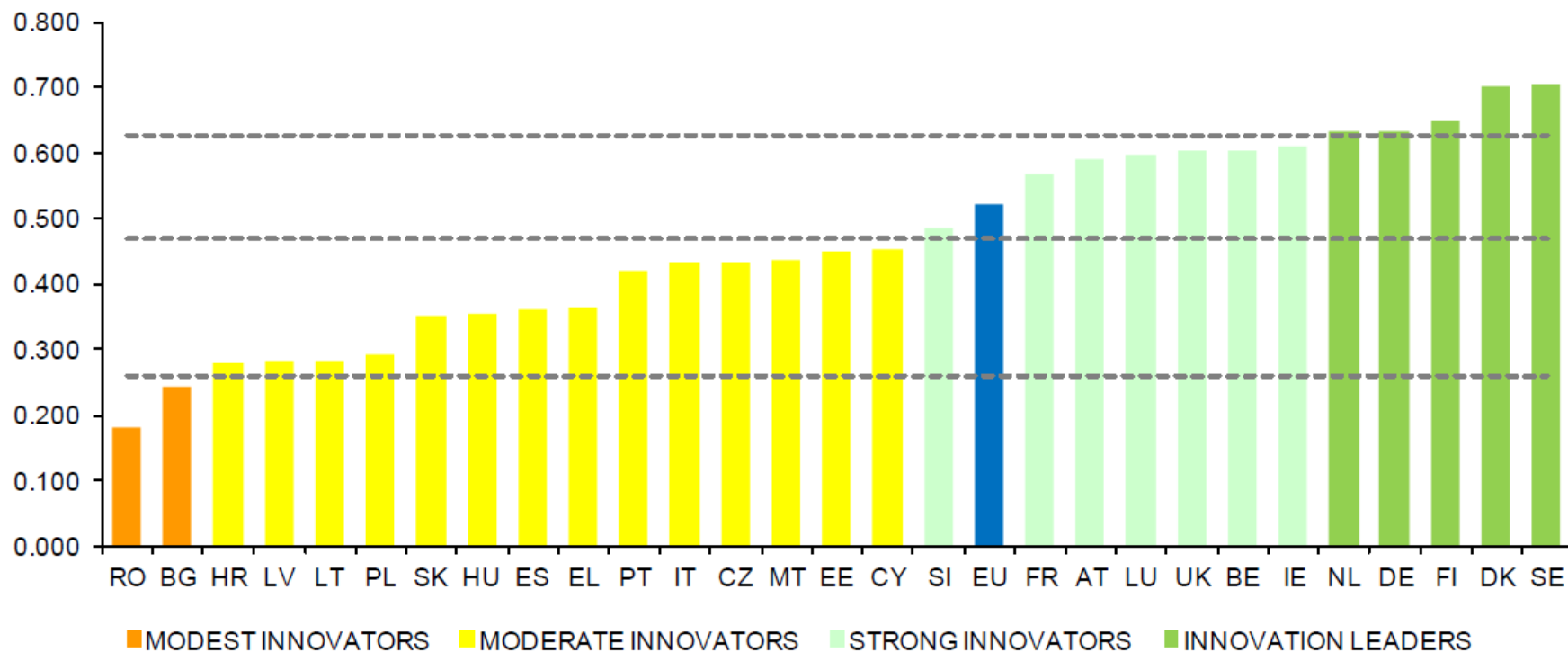
Μεταβολή απασχόλησης και μισθών 2010-2015

	Μεταβολή απασχόλησης σε ΙΠΑ	Μισθολογικό Κόστος	Μέσο ωρομίσθιο (2014)
Σύνολο Οικονομίας	-14,0%	-33,3%	5,2€
Μεταποίηση	-21,5%	-34,4%	6,8€
Κλάδος Παραγωγής Φαρμάκου	-6,2%	-0,04%	11,7€

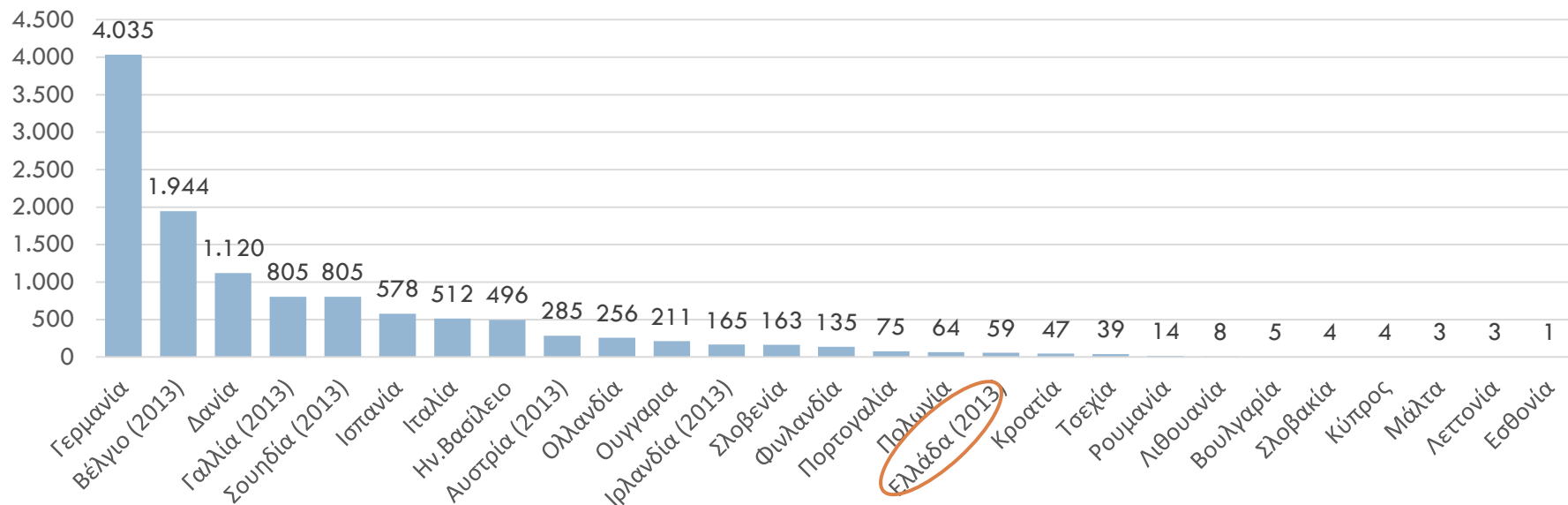
Ο κλάδος παραγωγής Φαρμάκου κατέγραψε κάμψη της απασχόλησης σε ΙΠΑ(Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης) την περίοδο 2010-2015 κατά -6,2% (ηπιότερη υποχώρηση της απασχόλησης σε σύγκριση με το σύνολο της μεταποίησης). Το συνολικό μισθολογικό κόστος ίδιο περίοδο παρέμεινε σχεδόν στα ίδια επίπεδα, έναντι πολύ μεγαλύτερης υποχώρησης στην μεταποίηση (-34,4%). Ταυτόχρονα, το μέσο ωρομίσθιο διαμορφώθηκε στα €11,7 για τον κλάδο φαρμάκου, έναντι €6,8 στη μεταποίηση και στα €5,2 στο σύνολο της οικονομίας.

Χαμηλή η θέση της Ελλάδας στις κατατάξεις καινοτομίας

- Η Ελλάδα 19^η στην ΕΕ-28 (βάσει δείκτη καινοτομίας SII, 2016).
- Ανήκει στους moderate innovators

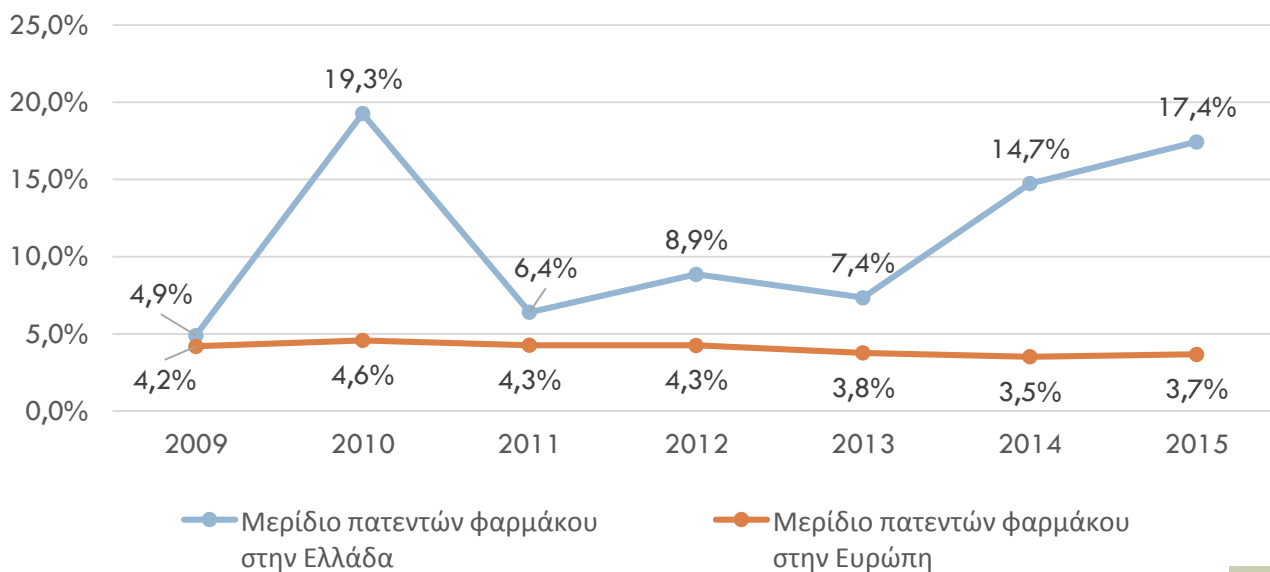

Χαμηλές δαπάνες Ε&Α στο φάρμακο αλλά σχετικά υψηλό μερίδιο στις πατέντες

Πηγή: Eurostat

Υψηλότερο ποσοστό πατεντών στον τομέα του φαρμάκου στην Ελλάδα σε σχέση με την Ευρώπη

Πηγή: European Patent Office

Κρίσιμα ζητήματα

- Αποτελεσματική χρήση δημόσιων πόρων
- Αποτελεσματική σύνθεση δαπανών υγείας (δημόσιων και ιδιωτικών)
- Ενίσχυση επενδύσεων και εξαγωγών του κλάδου – σύνθεση με το αναπτυξιακό αφήγημα της οικονομίας
- Καινοτομία και η θέση στον κλάδο διεθνώς – κύκλος ζωής φαρμάκου και συνέργειες – κλινικές μελέτες